

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6820201033
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6820201033.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcov: 1/ O. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX, 2/ N. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. XXX, 3/ W. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. XXX/XX, Y. a 4/ L. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. XXX, všetci žalobcovia zastúpení V. Y. H., F. so sídlom L., K. č. X, proti žalovanej: G. Q., L. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. č. XX, zastúpený Mgr. Martinom Jankovičom, advokátom, Advokátska kancelária, Železničná 257/19, 050 01 Revúca, IČO: 42 312 230, o vrátenie daru, na odvolanie žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Revúca zo dňa 31.12. 2021, č. k. 5C/25/2020-139, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaná **m á** nárok proti žalobcom 1/ až 4/ spoločne a nerozdielne na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu zamietol s tým, žalovanej priznal plné právo na náhradu trov konania. Rozhodnutie odôvodnil tým, že vykonaným dokazovaním mal za to, že darovacia zmluva uzavretá medzi pôvodnou žalobkyňou a žalovanou dňa 01.03.2018 je platná. Darkyňa požiadala obdarovanú o vrátenie daru najneskôr žiadosťou zo dňa 29.11.2019, ktorá jej bola doručená 16.12.2019. Formálno-právne podmienky priznania nároku na vrátenie daru boli splnené. Ďalej mal v konaní za preukázané, že žalovaná nejavila o právnu predchodkyňu žalobcov 1/ až 4/, ktorá bola jej starou mamou, sústavný záujem v podobe každodenného alebo pravidelného zabezpečovania starostlivosti o ňu. Mal však preukázané, že keď bola potreba, podala jej lieky na tlak, príp. jej zavolala rýchlú zdravotnú pomoc. Žalovaná niekoľko rokov pred uzavretím darovacej zmluvy a ani po jej uzavretí nežila s darkyňou, svojou starou matkou v spoločnej domácnosti, ani v jednej nehnuteľnosti. Bývala v tej istej obci ako darkyňa. V konaní nebolo preukázané a ani žiadnou zo strán tvrdené, že by medzi žalovanou a jej starou mamou, resp. medzi rodinnými príslušníkmi navzájom existovala dohoda o tom, že žalovaná bude zabezpečovať pravidelnú každodennú starostlivosť o svoju starú mamu. Podľa názoru súdu je prvoradou povinnosťou detí, nie vnúchat, poskytovať pomoc rodičom v starobe a zaopatrováť ich. Preto skutočnosť, že žalovaná starej matke - darkyni takúto pravidelnú starostlivosť neposkytovala, podľa súdu nepredstavuje správanie, ktoré by bolo v hrubom rozpore s dobrými mravmi, a to ani s ohľadom na majetok nadobudnutý od nej darovacou zmluvou. Podľa tvrdenia žalovanej, ktoré nebolo v konaní popreté, bola motívom darovania nehnuteľností žalovanej vďačnosť zo strany starej matky za to, že doopatrovala syna starej matky, strýka žalovanej, ktorý bol onkologický pacient. Ostatné skutočnosti, v ktorých pôvodná žalobkyňa a následne jej právni nástupcovia videli hrubé porušenie dobrých mravov, a to, že žalovaná po podpise zmluvy mala prestať o starú matku javiť akýkoľvek záujem, že jej žalovaná mala nesprávne podávať lieky alebo že sa so starou matkou mala neslušne rozprávať, súd v konaní

preukázané nemal, a preto žalobu zamietol. Rozhodnutie oprel o ust. § 37 ods. 1, § 38 ods. 2; § 39; § 40 ods. 1; § 628 ods. 1, 2, 3; § 630 Občianskeho zákonníka a § 137 písm. b) CSP. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Proti rozsudku sa odvolali žalobcovia. Žiadali rozsudok okresného súdu zmeniť a žalobe vyhovieť, alternatívne zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietali, že žalovaná od samého začiatku konania bola nečinná a k samotnej žalobe sa nijako nevyjadrila. Dokonca súd žalovanú opakovane vyzval, aby sa vyjadrila k podanej žalobe. Takýmto nekonaním žalovaná porušila aj základnú zásadu CSP uvedenú v článku 10 ods. 1 CSP. Žalobcovia preto majú za to, že došlo prinajmenšom k procesnému pochybeniu, pokiaľ súd zohľadnil tvrdenia žalovanej uvedené v priebehu pojednávania dňa 02.12.2021, keďže podľa ich názoru žalovaná mala možnosť (skôr alebo povinnosť) uviesť tieto svoje tvrdenia už koncom júla 2020, keď ju súd vyzval prvýkrát na vyjadrenie sa k žalobe. Žalovaná sa začala brániť proti podanej žalobe približne po 1,5 roku po jej podaní. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z tvrdení žalovanej, ktoré uviedla v priebehu pojednávania dňa 02.12.2021 a do konca tieto jej tvrdenia aj uprednostnil pred tvrdeniami uvedenými v žalobe, čo žalobcovia považujú za inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci s poukazom na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP. Žalovaná svoj nesúhlas, ktorý uviedla na pojednávaní dňa 02.12.2021, síce formálne uviedla, avšak svoje tvrdenia bližšie nekonkretizovala a nijako ich nepreukázala. Žalovaná k niektorým skutkovým tvrdeniam uvedeným v podanej žalobe neuviedla žiadne vlastné tvrdenia, napriek tomu však tieto tvrdenia súd zospornil (žalovaná sa viackrát vyhrážala svojej starej matke pred ako aj pri podpise darovacej zmluvy, že pokiaľ sa nebude správať tak, ako to ona žiada, tak jej neposkytne lieky). Majú za to, že rozsudok je nepreskúmateľný. Namietali, že súd nedocenił predložené listinné dôkazy, a to hlavne písomné žiadosti o vrátenie daru, ktoré boli dve, a to konkrétne zo dňa 11.01.2019 a zo dňa 29.11.2019. Žalovaná na predmetné žiadosti vôbec nereagovala, čo je možné považovať za mlčky urobený právny úkon, ktorým žalovaná v podstate uznala výzvu darujúcej o vrátenie daru. Súd pochybil aj pri vyhodnocovaní dôkazu, konkrétne darovacej zmluvy zo dňa 01.03.2018, keď súd prehliadol aj to, že darujúca slovenský jazyk náležite neovládala, o čom svedčí aj to, že do tohto súdneho konania bola pribatá tlmočnica z jazyka maďarského do jazyka slovenského. Darujúca preto nemohla ani vedieť, čo vlastne podpisovala, čo namietala už aj v žiadostiach o vrátenie daru. Namietali, že súd nevyhodnotil náležite v medziach zákona vykonaný výsluch žalobcov. Nesúhlasili ani so závermi súdu uvedenými v bode 20. Namietali, že nepovažujú za správne, keď súd zamietol návrh na vykonanie znaleckého posudku znalcom z odboru zdravotníctva, odvetvie psychiatria.

3. Žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcov navrhla rozsudok okresného súdu potvrdiť. Postup okresného súdu považovala za správny a poukázala na to, že aj žaloba právnej predchodkyne žalobcov sa zakladala výlučne len na jej subjektívnych tvrdeniach bez predloženia dôkazov. Jednalo sa z jej strany len o všeobecné, ničím nepodložené tvrdenia. Je otázne, či takéto námietky žalobcov, neuplatnenie prostriedkov procesnej obrany zo strany žalovanej riadne a včas, nemožno považovať za tzv. neprípustné novoty v odvolacom konaní. Žalobcovia zavádzajú súd svojimi vymyslenými tvrdeniami, ak uvádzajú, že právna predchodkyňa žalobcov nemala ovládať slovenský jazyk, čo jej malo znemožniť porozumeniu obsahu darovacej zmluvy, čo mala táto namietat už aj v žiadostiach o vrátenie daru zo dňa 11.01.2019 a 29.11.2019. Zo žiadnej takejto žiadosti o vrátenie daru táto skutočnosť vôbec nevyplýva. Navyše obidve žiadosti o vrátenie daru boli napísané menom právnej predchodkyne žalobcov, ktoré aj sama podpísala, teda v žiadnom zastúpení a obe tieto žiadosti sú napísané v slovenskom jazyku, bez jedinej gramatickej chyby. Žalobcovia si navzájom rozporujú v niektorých tvrdeniach ohľadom privolania sanitky žalovanou pre predchodkyňu žalobcov. Okresný súd sa riadne a zákonným spôsobom vysporiadal, prečo návrh na doplnenie dokazovania nepripustil v bode 17 odôvodnenia rozsudku. Samotný vysoký vek pôvodnej žalobkyne nemôže byť za žiadnych okolností vždy dôvodom k nariadeniu takéhoto druhu znaleckého dokazovania, bez bližšej konkretizácie prípadnej diagnózy duševného charakteru, ktorú mala pôvodná žalobkyňa trpieť. Žalovaná sa nijakým spôsobom nesnažila využiť údajnú tieseň alebo vek pôvodnej žalobkyne na uzatvorenie akejkoľvek pochybnej zmluvy. Ostatné skutočnosti o údajných vyhrážkach, vypínaní elektrickej energie boli na jednej strane nepreukázané, ako to správne poznamenal okresný súd, avšak aj tieto námietky mali smerovať skôr k príbuzným žalovanej, že sa tieto osoby, nezávislé od osoby žalovanej dopúšťajú takéhoto nemravného konania. Aj z výsluchu žalobcu v 1. rade okrem iného vyplynulo, že on nikdy nepočul, že by sa žalovaná mala škaredo rozprávať s pôvodnou žalobkyňou.

4. Žalobcovia v odvolacej replike zotrvali na dôvodoch svojho odvolania. Námietky žalovanej považujú za nedôvodné a neopodstatnené. Poukázali na to, že pasivitu žalovanej namietali nielen v podanej žalobe ale aj na nariadenom pojednávaní dňa 02.12.2021. Bolo zjavne nelogické darovať niekomu spoluvlastnícky podiel k rodinnému domu, v ktorom dlhodobo nebyva a ani neplánuje bývať v budúcnosti. Je nečestné, pokiaľ žalovaná tvrdí, že jej nevyplývala žiadna povinnosť zaopatrovať darujúcu. Konanie žalovanej je podľa názoru žalobcov voči darujúcej v hrubom rozpore s dobrými mravmi, keď bolo prinajmenšom morálnou povinnosťou žalovanej a aby ako obdarovaná poskytla náležitú pomoc a starostlivosť svojej starej mame. Samotný fakt, že žalovaná neposkytla náležitú starostlivosť darujúcej ani v roku 2020, svedčí iba o tom, že žalovaná dlhodobo neprejavila riadny (v podstate žiadny) záujem o svoju starú matku, hoci vedela o tom, že trpela zdravotnými problémami. Žiadosti o vrátenie daru si zrejme dala predchodkyňa žalobcov vypracovať osobe, ktorá prejavenu vôľu darujúcej na vrátenie daru zachytila do písomnej podoby. Aj plnomocenstvo bolo preložené zo slovenského jazyka do jazyka maďarského v advokátskej kancelárii jej právneho zástupcu, ktorý v prípade potreby právne služby poskytuje aj v maďarskom jazyku. Žalovaná sa predmetný spor snaží zahmlievať aj tým, že ona doopatrovala syna pôvodnej žalobkyne, avšak žalobcovia poukazujú na tú skutočnosť, že žalobca 1/ uviedol aj vo svojej výpovedi, že žalovanou naznačenú pomoc pre jeho brata ani nevidel. Údajné opatrovanie mohlo trvať približne 2 týždne, čo podľa názoru žalobcov tiež vylučuje údajný motív darovania sporných nehnuteľností vzhľadom na veľmi krátku dobu doopatrovania.

5. Žalovaná v odvolacej duplike zotrvala na svojich tvrdeniach s tým, že žaloba bola postavená výlučne na subjektívnych, ničím nepodložených tvrdeniach právnej predchodkyne žalobcov. Jednalo sa o tvrdenia všeobecné, vágne, ktoré neboli podporené žiadnymi inými dôkazmi. Naďalej tvrdila, že pomáhala svojmu ujovi, ktorý bol onkologickým pacientom.

6. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379, 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil ako vecne správny.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Preskúmaním veci odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vo veci vykonal všetky potrebné dôkazy, vyvodil z nich správne skutkové zistenia, dôkazy vyhodnotil jednotlivo ako aj vo vzájomných súvislostiach a takto zistený skutkový stav aj náležite posúdil podľa relevantných právnych noriem vzťahujúcich sa na danú vec. Súd dal odpoveď na všetky podstatné otázky, ktoré sa vzťahujú k posúdeniu uplatneného nároku žalobcov.

9. Po oboznámení sa s obsahom spisu, ako aj s napadnutým rozhodnutím okresného súdu odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie okresného súdu je vecne správne. Rozhodnutie okresného súdu je nielen dostatočne podrobné, presvedčivé, ale i jasné, zrozumiteľné a logickým spôsobom sa vysporiadava so všetkými relevantnými otázkami a aspektmi, teda spĺňa zákonné kritériá odôvodnenia uvedené v ust. § 220 ods. 2 CSP a je aj v súlade s relevantnou rozhodovacou praxou súdov Slovenskej republiky ako aj príslušnou judikatúrou. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. Okresný súd neporušil právo strán na spravodlivý proces, pretože v hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, tak ako to namietajú žalobcovia vo svojom odvolaní. Naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom posúdil súhrnne a v celom rozsahu, aj ich náležite vyhodnotil (rešpektujúc zásady formálnej logiky). Dôvodná preto nie je námietka žalobcov, že v rozhodnutí okresného súdu absentuje akékoľvek vyhodnotenie dôkazov, resp. vyhodnotenie skutkového stavu. Okresný súd sa zaoberal všetkými podstatnými námietskami strán sporu a vo veci rozhodol spravodlivo a zákonne.

10. Nie je rozhodujúce, že v rozhodnutí okresný súd nedal odpovede na všetky otázky, prípadne nevyhovel subjektívnemu názoru žalobcov na vec, či pocitu strán sporu. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na

všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04). Podľa Ústavného súdu SR „Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (I. ÚS 243/07). Požiadavku na kvalitu súdneho rozhodnutia zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B). Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie musí byť dostatočným podkladom pre uskutočnenie jeho prieskumu v rámci odvolacieho konania. Odvolací súd poukazuje na správne závery okresného súdu, ktoré sa týkajú merita veci a v plnom rozsahu sa s nimi stotožňuje. Rozhodnutie súdu prvej inštancie spĺňa náležitosti riadne odôvodneného rozhodnutia, je preskúmateľné, v jeho odôvodnení sú zrozumiteľné a jednoznačným spôsobom uvedené dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu, preto ho nemožno považovať za arbitrárne, tak ako to namietajú žalobcovia vo svojom odvolaní.

11. Odvolací súd nepovažuje za dôvodný argument žalobcov, že súd vychádzal z tvrdení žalovanej, ktoré uviedla v priebehu pojednávania dňa 02.12.2021, ktoré tvrdenia dokonca uprednostnil pred tvrdeniami uvedenými v žalobe, čo žalobcovia považujú za inú vadu konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žalobcovia vo svojom odvolaní neuviedli dostatočnú argumentáciu a logické postupy, na základe ktorých došli k svojim subjektívnym názorom. Aj z toho dôvodu nepovažuje argumentáciu uvedenú v odvolaní odvolací súd za presvedčivú. Okresný súd pri rozhodovaní vychádzal z celého komplexu vykonaných dôkazov, pričom je nepochybné, že súd vykonané dôkazy objektívne vyhodnotil, pričom závery súdu v tomto smere nie sú vôbec v rozpore s tvrdeniami žalobcov. Podstatné rozdiely sú v tom, že v týchto záveroch žalobcovia vidia naplnenie ust. § 630 Občianskeho zákonníka, okresný súd však v zistených skutočnostiach nevidel naplnenie podmienok pre vrátenie daru, s čím sa odvolací súd stotožňuje v plnom rozsahu. Správny je záver okresného súdu o tom, že skutočnosť, že žalovaná starej matke - darkyni neposkytovala pravidelnú starostlivosť, nie je možné považovať za správanie, ktoré by bolo v hrubom rozpore s dobrými mravmi, ako to má na mysli ust. § 630 Občianskeho zákonníka. S týmto názorom sa aj odvolací súd stotožňuje, avšak v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že konkrétne špecifikované chovanie, ktoré pôvodná žalobkyňa a následne jej právni nástupcovia označili ako hrubé porušenie dobrých mravov, a to, že „žalovaná po podpise zmluvy mala prestať o starú matku javiť akýkoľvek záujem, mala jej nesprávne podávať lieky, alebo že so starou matkou sa neslušne rozprávala“, nebolo v konaní preukázané.

12. Odvolací súd zdôrazňuje, že pre naplnenie ustanovenia § 630 OZ sa vyžaduje hrubé porušovanie dobrých mravov, pričom je potrebné zohľadniť predovšetkým intenzitu, dĺžku a dôsledky porušovania dobrých mravov obdarovaným. Pre toto posúdenie sú rozhodujúce objektívne okolnosti a nie prípadné subjektívne okolnosti na strane darcu, spočívajúce napr. v jeho predstavách, ako mal obdarovaný s darom naložiť. Za hrubé porušenie dobrých mravov možno považovať porušenie značnej intenzity alebo porušovanie, ktoré možno označiť ako sústavné. Nie každé správanie, ktoré nie je v súlade so spoločensky uznávanými pravidlami slušného správania vo vzájomných vzťahoch medzi ľuďmi však napĺňa znaky § 630 OZ.

13. Právo darcu na vrátenie daru nezakladá každé negatívne správanie sa obdarovaného voči darcovi. Toto právo nevzniká pri prostej nevďačnosti obdarovaného voči darcovi, ani pri menej významnom porušení dobrých mravov obdarovaným (R31/1999). Predpokladom vrátenia daru je len také negatívne správanie sa obdarovaného, ktoré vzhľadom na všetky významné okolnosti konkrétneho prípadu možno hodnotiť ako hrubé porušenie dobrých mravov. Nie je rozhodujúci subjektívny pocit a úsudok

darcu. Znaky skutkovej podstaty vrátenia daru nenapĺňa nevďak, prípadne ojedinelý exces správania obdarovaného.

14. Taktiež konkrétne námietky žalobcov voči záverom súdu uvedeným v bode 20 odôvodnenia napadnutého rozsudku nemožno považovať za akceptovateľné, pretože v podstate išlo o správanie sa matky a brata žalovanej, ktorí vypínali starej matke žalovanej elektrickú energiu a nepúšťali ju do kúpeľne, resp. matka žalovanej nesprávne dávkovala starej matke žalovanej lieky, teda nešlo o správanie sa samotnej žalovanej voči starej matke, preto správne okresný súd uzavrel, že pre rozhodnutie v danej veci sú uvedené skutočnosti bez právneho významu. V týchto skutočnostiach teda nemožno vidieť naplnenie predpokladov § 630 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k žalovanej. Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalobcov, že by mala žalovaná objektívne zodpovedať aj za nemorálne správanie iných osôb voči predchodkyňi žalobcov. Správanie v rozpore s dobrými mravmi musí pochádzať výlučne od osoby obdarovanej - žalovanej, čo vyplýva priamo z obsahu ust. § 630 OZ - „darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak sa „obdarovaný“ správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy“. Okresný súd správne poukázal v odôvodnení bodu 39 napadnutého rozhodnutia na rozsudok NS SR 5Cdo/103/2002 v tejto súvislosti.

15. Pokiaľ žalobcovia namietali, že žalovaná sa začala brániť proti podanej žalobe približne po 1,5 roku po jej podaní, a nerešpektovala opakované výzvy súdu na vyjadrenie sa k žalobe, uvedené námietky odvolací súd nepovažuje za dôvodné. Tvrdenie žalobcov, že žalovaná bola v konaní nečinná, je nedôvodné. Aj keď žalovaná sa na opakované výzvy súdu k podanej žalobe nevyjadrila, učinila tak však na prvom pojednávaní dňa 02.12.2021, kde tvrdenia žalobcov poprela. Nie je možné preto hovoriť o tom, že by žalovaná bola v konaní nečinná.

16. Pokiaľ sa týka dvoch výziev na vrátenie daru, a to konkrétne zo dňa 11.01.2019, zo dňa 29.11.2019, tu odvolací súd udáva, že v bode 21 sa okresný súd náležite vysporiadal s výzvou 29.11.2019, ktorá bola žalovanej doručená 16.12.2019, ako najneskôr doručenej výzvy, s ktorým záverom sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a odkazuje na odôvodnenie v bode 21 napadnutého rozsudku.

17. Skutočnosť, že žalovaná na predmetné žiadosti o vrátenie daru vôbec nereagovala, nie je možné považovať za „mlčky urobený právny úkon“, ktorým by žalovaná v podstate „uznala výzvu“ darujúcej o vrátenie daru, tak ako to namietajú žalobcovia. V danom prípade nemožno súhlasiť s tým, že sa malo jednať o tzv. mlčky vykonané uznanie prejaveneho práva právnej predchodkyne žalobcov na vrátenie daru, keď podľa § 558 OZ sa vyžaduje písomné uznanie dlhu ako hmotnoprávneho nároku, resp. ust. § 284 CSP predpokladá tiež písomný prejav, tak ako na to správne poukázala žalovaná vo svojom vyjadrení k odvolaniu.

18. Žalobcovia v odôvodnení odvolania, poukázali aj na odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnutý dôkaz, ktorý bol potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností. Vyhodnotenie potenciálnej relevancie navrhovaného dôkazu ako aj prípustnosti jeho vykonania je úlohou a doménou súdu. Čo sa týka nevykonania znaleckého dokazovania, okresný súd zamietol návrh žalobcov na znalecké dokazovanie jednak s poukazom na sudcovskú koncentráciu konania (§ 153 ods. 2 CSP), keď takýto návrh žalobcovia uplatnili po vyše roku od podania žaloby ako aj z dôvodu nedostatku skutkových tvrdení zakladajúcich opodstatnenie vykonania takéhoto dôkazu. Žalobcami ako ani ich predchodkyňou nebolo v priebehu konania ako ani v podanej žalobe uvedené, že by pôvodná žalobkyňa - daryňa trpela duševnou poruchou resp. chorobou, pre ktorú by bola nespôsobilá uzavrieť darovaciu zmluvu. Uvedené skutočnosti nevyplývali ani z žalobcami predložených lekárskeho správ zo dňa 20.05.2020 a 29.06.2020, pričom naviac darovacia zmluva bola uzatvorená vyše 2 rokov predtým, a to dňa 01.03.2018. Správny bol potom postup okresného súdu, keď takýto návrh na doplnenie dokazovania zamietol ako nedôvodný. Len samotné poukazovanie žalobcov na vysoký vek predchodkyne žalobcov - daryne nemôže byť za žiadnych okolností automatickým dôvodom k nariadeniu takéhoto znaleckého dokazovania.

19. Odvolací súd preto považuje záver okresného súdu o nevykonaní znaleckého dokazovania za účelom zisťovania duševného stavu predchodkyne žalobcov - daryne za správny a logický, a preto odvoláciu námietku žalobcov nepovažuje za opodstatnenú. Nemožno sa stotožniť s názorom žalobcov, že okresný súd nevykonal dôkazy potrebné pre objasnenie skutkového stavu, ktoré by boli nevyhnutné

pre rozhodnutie veci, keď ani z jediného dôkazu predloženého v konaní nevyplývalo, že by predchodkyňa žalobcov trpela duševnou poruchou.

20. Námietku žalobcov, že daryňa - predchodkyňa žalobcov náležite neovládala slovenský jazyk, a preto nemohla ani vedieť, čo vlastne podpisovala, odvolací súd považuje za účelovú. Darovacia zmluva bola spísaná formou notárskej zápisnice pod č. N 33/2018, NZ 6612/2018 pred notárom JUDr. Miroslavom Režňákom so sídlom v Revúcej. Z uvedenej notárskej zápisnice jednoznačne vyplýva, že daryňa ako aj obdarovaná pred notárom vyhlásili, že sú spôsobilé na právne úkony a tiež vyhlásili, že zmluvu uzatvárajú slobodne, vážne a zrozumiteľne a ich zmluvná voľnosť nie je obmedzená. Zmluvu si účastníčky zmluvy prečítali a po prečítaní ju schválili a pred notárom vlastnoručne podpísali. Je vysoko nepravdepodobné, že by si notár sám vymyslel skutočnosti uvedené v notárskej zápisnici bez toho, aby dostatočným spôsobom vysvetlil daryňu ako aj obdarovanej, čo je predmetom zápisnice, ktorú obidve účastníčky - daryňa ako aj obdarovaná vlastnoručne podpísali. V konaní žalobcovia neunesli dôkazné bremeno tvrdenia, že by sa starej matke žalovaná alebo iné osoby vyhrážali pred uzavretím darovacej zmluvy alebo počas kontraktáčného procesu. Správne potom okresný súd uzavrel, že zmluva bola uzavretá platne. Odvolací súd v zhode s okresným súdom zdôrazňuje, že ak by pôvodná žalobkyňa - predchodkyňa žalobcov o uskutočnení takéhoto úkonu nevedela, tak ako to namietajú žalobcovia, nevedela by potom o ňom ani nič prezradiť, a preto tvrdenia žalobcov o nevedomosti predchodkyne žalobcov o tom, že robí právny úkon - darovaciu zmluvu, považoval za účelové a ničím nepreukázané. Navyše skutočnosť, že právna predchodkyňa žalobcov neovládala slovenský jazyk, a preto nerozumela obsahu darovacej zmluvy, nevyplýva ani zo žiadosti o vrátenie daru, a to jednak zo dňa 11.01.2019 ako aj 29.11.2019. Uvedená skutočnosť nevyplýva ani priamo z podanej žaloby.

21. Odvolací súd nezistil žiadne pochybenie okresného súdu, a preto rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil, a to aj vo výroku o trovách konania vzhľadom na úspech žalovanej.

22. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bola v celom rozsahu úspešná žalovaná, preto jej odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

23. O veci senát krajského súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.